

สำนักผู้ตรวจราชการกรมที่ดิน
รับที่..... ๖๗๐
หนที่..... ๑๙ มิ.ย. ๒๕๖๔

ที่ มท ๐๕๐๖.๒/ว ๑๓๘๐

เรียน หัวหน้าศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กรมที่ดิน
ผู้ตรวจราชการ ผู้อำนวยการสำนัก
เจ้าพนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการศูนย์ฯ
ผู้เชี่ยวชาญด้านตรวจสอบภายใน ผู้อำนวยการกอง
เลขานุการกรม ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการกลุ่ม
และหัวหน้ากลุ่มงานจริยธรรมกรมที่ดิน

เพื่อโปรดทราบและดำเนินการตามที่อธิบดีเห็นชอบ
ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดเอกสารแนวทางการขับเคลื่อนการ
จัดการพื้นที่สีเขียวอย่างยั่งยืน ได้ที่เว็บไซต์กลุ่มแผนงานและ
ยุทธศาสตร์ หัวข้อ ข่าวประชาสัมพันธ์ หรือ สแกน QR Code
ด้านล่าง

๒๕๖๔

(นายวรุณิ หลายพูนสวัสดิ์)

ผู้อำนวยการกองแผนงาน

๑๙ มิ.ย. ๒๕๖๔

เรียน ผู้ตรวจราชการ แทนที่ดิน ๑๒๒๖
เพื่อโปรดทราบ

นางสาวไสภา เพียรพิชัยพงษ์
ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจราชการ
๑๙ มิ.ย. ๒๕๖๔

๒๘

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองแผนงาน กลุ่มแผนงานและยุทธศาสตร์ โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๕๖๕๔

ที่ มท ๐๕๐๖.๒/ ๑๙๗๙ วันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๒

เรื่อง แนวทางการขับเคลื่อนการจัดการพื้นที่สีเขียวอย่างยั่งยืน

เรียน อธิบดีกรมที่ดิน

๑. เรื่องเดิม

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มีหนังสือที่ ทส ๑๐๑.๔/ว๖๓๐๒ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ แจ้งว่าได้จัดทำ “แนวทางการขับเคลื่อนการจัดการพื้นที่สีเขียวอย่างยั่งยืน” และได้นำเสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๑ โดยที่ประชุมมีมติเห็นชอบ ต่อมาคณะกรรมการรัฐมนตรีมีมติรับทราบ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๑ และเห็นควรผลักดันเพื่อเป็นกรอบการปฏิบัติสำหรับทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน ชุมชน และประชาชน ดำเนินการตามบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ และบูรณาการความร่วมมือต่อไป

๒. ข้อเท็จจริง

๒.๑ กองแผนงานได้ศึกษารายละเอียดแนวทางการขับเคลื่อนการจัดการพื้นที่สีเขียวอย่างยั่งยืน (เอกสารหมายเลข ๑) สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

วิสัยทัศน์ : เมืองและชุมชนน่าอยู่ มีภูมิคุ้มกัน ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยมีพื้นที่สีเขียวอย่างยั่งยืนเป็นองค์ประกอบสำคัญ

วัตถุประสงค์ (หลัก ๕ ค)

(๑) ความพอเพียง จัดให้มีพื้นที่สีเขียวที่เพียงพอต่อความต้องการ โดยการวางแผน และผังที่ดี รวมทั้งใช้การออกแบบเป็นเครื่องมือสำคัญในการเพิ่มพื้นที่สีเขียวเชิงสร้างสรรค์ที่ยั่งคงไว้ ซึ่งความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชน เพื่อตอบสนองความต้องการของทุกคนทุกกลุ่ม (free for all) สามารถรองรับการเจริญเติบโต ของเมือง และโครงสร้างทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ในขณะเดียวกันยังสามารถดำรงไว้ ซึ่งบริการทางระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพ

(๒) ความสามารถในการเข้าถึง จัดให้มีการกระจายตัวของพื้นที่สีเขียวอย่างทั่วถึง และปรับปรุงให้ประชาชนเข้าถึงได้โดยสะดวก

(๓) โครงข่าย จัดให้มีการเชื่อมต่อของพื้นที่สีเขียวและพื้นที่โล่งเป็นโครงข่าย เพื่อประโยชน์ทางสิ่งแวดล้อม ระบบนิเวศ และการกระจายตัว

(๔) คุณภาพ จัดให้มีพื้นที่สีเขียวที่มีความหลากหลายทางชีวภาพ โดยมีไม้ยืนต้นเป็นองค์ประกอบหลัก เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้กับเมือง ส่วนพื้นที่สีเขียวธรรมชาติต้องได้รับการปกป้อง พื้นที่ดูแล รักษา เพื่อคงไว้ซึ่งบทบาทหน้าที่ทางธรรมชาติ บริการทางระบบนิเวศ เป็นฐานทรัพยากรของคนในชุมชน ตลอดจนการรักษาไว้ซึ่งพื้นที่เกษตรกรรม เพื่อความมั่งคงทางอาหารของเมือง

/(๔) ความยั่งยืน...

(๕) ความยั่งยืน การวางแผนและจัดการ โดยบูรณาการพื้นที่สีเขียวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นองค์รวม การให้ความสำคัญกับเครือข่ายความร่วมมือ ตลอดจนจัดให้มีเครื่องมือ กลไก การส่งเสริมงานวิจัย การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้เพื่อให้พื้นที่สีเขียวเกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมและดำเนินอยู่อย่างยั่งยืน

เป้าหมาย : มีพื้นที่สีเขียวอย่างน้อยในเขตเมืองและชุมชน ดังนี้ ในกรณีเมืองขนาดใหญ่ ร้อยละ ๑๕ ต่อการใช้ประโยชน์ที่ดินในเมือง เมืองขนาดกลาง ร้อยละ ๒๐ ต่อการใช้ประโยชน์ที่ดินในเมือง สำหรับเมืองขนาดเล็ก ร้อยละ ๒๕ ต่อการใช้ประโยชน์ที่ดินในเมือง ทั้งนี้ โดยมีพื้นที่สีเขียวขนาดที่ประชาชนสามารถเข้าถึง และ ใช้บริการได้ในภาพรวมของประเทศไม่น้อยกว่า ๑๕ ตารางเมตรต่อประชากร ๑ คน

แนวทางมาตรการ : ประกอบด้วย ๔ แนวทาง ๔๕ มาตรการ ดังนี้

๑. แนวทางที่ ๑ ทุกภาคส่วนมีจิตสำนึกและหน้าที่ในการจัดการพื้นที่สีเขียว ได้แก่

๑.๑ สร้างและพัฒนาจิตสาธารณะในการดูแล รักษาพื้นที่สีเขียว แก่ทุกภาคส่วนของสังคม ประกอบด้วย ๓ มาตรการ

๑.๒ ส่งเสริมการมีส่วนร่วม และบทบาทหน้าที่ของชุมชน ประชาชน เอกชน และ เครือข่ายในการจัดการพื้นที่สีเขียว ประกอบด้วย ๔ มาตรการ

๑.๓ หน่วยงานภาครัฐ องค์กร และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง มีหน้าที่ส่งเสริมและ ดำเนินการให้มีพื้นที่สีเขียว เพื่อลดผลกระทบจากกิจกรรม อุตสาหกรรม และการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ ประกอบด้วย ๔ มาตรการ

๑.๔ หน่วยงานภาครัฐ และองค์กรที่เกี่ยวข้อง มีหน้าที่ส่งเสริม และดำเนินการให้มี การเพิ่ม พัฒนาและดูแลรักษาพื้นที่สีเขียวในเมืองและชุมชน ประกอบด้วย ๔ มาตรการ

๑.๕ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ดำเนินการวางแผนจัดให้มีและบริหาร จัดการพื้นที่สีเขียวของเมืองและชุมชน ประกอบด้วย ๔ มาตรการ

๒. แนวทางที่ ๒ เมืองมีความมั่นคงทางอาหาร สามารถรองรับภัยพิบัติ และมีฐาน ทรัพยากร เพื่อเอื้อต่อการดำรงชีวิตของประชาชน ได้แก่

๒.๑ เมืองมีความมั่นคงทางอาหาร ประกอบด้วย ๒ มาตรการ

๒.๒ เมืองสามารถรองรับภัยพิบัติ ประกอบด้วย ๓ มาตรการ

๒.๓ เมืองมีฐานทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อเอื้อต่อการดำรงชีวิตของประชาชน ประกอบด้วย ๒ มาตรการ

๒.๔ เมืองมีพื้นที่สีเขียว ช่วยลดภาวะโคลนความร้อนของเมือง ประกอบด้วย ๒ มาตรการ

๒.๕ เมืองมีพื้นที่สีเขียวช่วยบรรเทาหรือลดมลพิษ เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตประชาชน โดยเฉพาะกลุ่มที่มีความอ่อนไหว ประกอบด้วย ๓ มาตรการ

๓. แนวทางที่ ๓ เครื่องมือ กลไก เพื่อเอื้อต่อการเพิ่มและการจัดการพื้นที่สีเขียว ได้แก่

๓.๑ พัฒนาปรับปรุงข้อกำหนดและมาตรการเชิงบังคับ เพื่อนำรักษ์ คุ้มครอง และ ส่งเสริมการเพิ่มพื้นที่สีเขียว ประกอบด้วย ๓ มาตรการ

๓.๒ นำระบบจูงใจหรือมาตรการทางเลือกมาใช้เพื่อสนับสนุนการเพิ่มและ การจัดการ พื้นที่สีเขียว ประกอบด้วย ๔ มาตรการ

๔. แนวทางที่ ๔ ตระหนักในภูมิปัญญาท้องถิ่น และส่งเสริมนวัตกรรม เพื่อสร้างพลังทางสังคม ได้แก่

๔.๑ สร้างองค์ความรู้ รวบรวมและใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาท้องถิ่น ประกอบด้วย ๕ มาตรการ

๔.๒ เชื่อมโยงกลุ่มทางสังคมسانพลังทางสังคม ประกอบด้วย ๒ มาตรการ

๔.๓ กองแผนงาน ได้พิจารณากรอบแนวทางมาตรการ ตามข้อ ๒.๑ แล้ว เห็นว่ามีแนวทาง มาตรการที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

แนวทาง	มาตรการ
แนวทางที่ ๑ ทุกภาคส่วนมีจิตสำนึกร่วม ให้เกิดทุกภาคส่วนของสังคม พัฒนาและดำเนินการเพิ่มพูนศักยภาพ แก่ทุกภาคส่วนของสังคม	๑.๑ สร้างและพัฒนาจิตสาธารณะในการดูแลรักษาพื้นที่สีเขียว แก่ทุกภาคส่วนของสังคม ๑.๒ ส่งเสริมการมีส่วนร่วม และบทบาทหน้าที่ของชุมชน ประชาชน เอกชน และเครือข่าย ในการจัดพื้นที่สีเขียว ๑.๓ เพิ่มและดูแลพื้นที่สีเขียวในที่อยู่อาศัย
แนวทางที่ ๒ สนับสนุน ให้เกิดทุกภาคส่วนของสังคม พัฒนาและดำเนินการให้มีการเพิ่มพูนศักยภาพ แก่ทุกภาคส่วนของสังคม	๑.๔ หน่วยงานภาครัฐ และองค์กรที่เกี่ยวข้อง มีหน้าที่ส่งเสริมและดำเนินการให้มีการเพิ่มพูน จัดการและดูแลรักษาพื้นที่สีเขียวในเมืองและชุมชน ๑.๕ หน่วยงานรัฐเพิ่ม ดูแลบำรุงรักษา อนุบาลต้นไม้ใหญ่ในความรับผิดชอบ เพื่อเป็นพื้นที่สีเขียว ตัวอย่าง
แนวทางที่ ๓ สนับสนุน ให้เกิดทุกภาคส่วนของสังคม พัฒนาและดำเนินการให้มีการเพิ่มพูนศักยภาพ แก่ทุกภาคส่วนของสังคม	๑.๖ หน่วยงานภาครัฐ และองค์กรที่เกี่ยวข้อง มีหน้าที่ส่งเสริมและดำเนินการให้มีการเพิ่มพูน จัดการและดูแลรักษาพื้นที่สีเขียวในเมืองและชุมชน ๑.๗ หน่วยงานรัฐเพิ่ม ดูแลบำรุงรักษา อนุบาลต้นไม้ใหญ่ในความรับผิดชอบ เพื่อเป็นพื้นที่สีเขียว ตัวอย่าง

ซึ่งกรมที่ดินสามารถสนับสนุน และนำกรอบแนวทาง/มาตรการดังกล่าว ไปปรับใช้ให้บังเกิดเป็นรูปธรรมได้ เช่น ประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรในหน่วยงานของกรมที่ดิน ช่วยกันรณรงค์เพิ่มการดูแลพื้นที่สีเขียวในที่อยู่อาศัย หรือหน่วยงานช่วยกันบำรุงรักษาต้นไม้ในบริเวณอาคารสำนักงานที่รับผิดชอบเพื่อเป็นพื้นที่สีเขียว เป็นต้น

๓. ข้อพิจารณา

กองแผนงาน พิจารณาแล้ว เพื่อเป็นการสนับสนุน และขับเคลื่อนให้เกิดการอนุรักษ์ พัฒนาพื้นที่สีเขียวตามแนวทางการจัดการพื้นที่สีเขียวอย่างยั่งยืน เห็นควรแจ้งให้สำนัก/กองทราบ และ นำกรอบแนวทาง/มาตรการตามข้อ ๒.๒ ไปปรับใช้ให้บังเกิดผลเป็นรูปธรรม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบ กองแผนงานจะดำเนินการต่อไป

(นายวรุณิ หล่ายพูนสวัสดิ์)
ผู้อำนวยการกองแผนงาน

- เที่นชัยบ

- ดำเนินการ

(นายเปลี่ยน แก้วฤทธิ์)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมที่ดิน
๑๕ มิ.ย. ๒๕๖๗